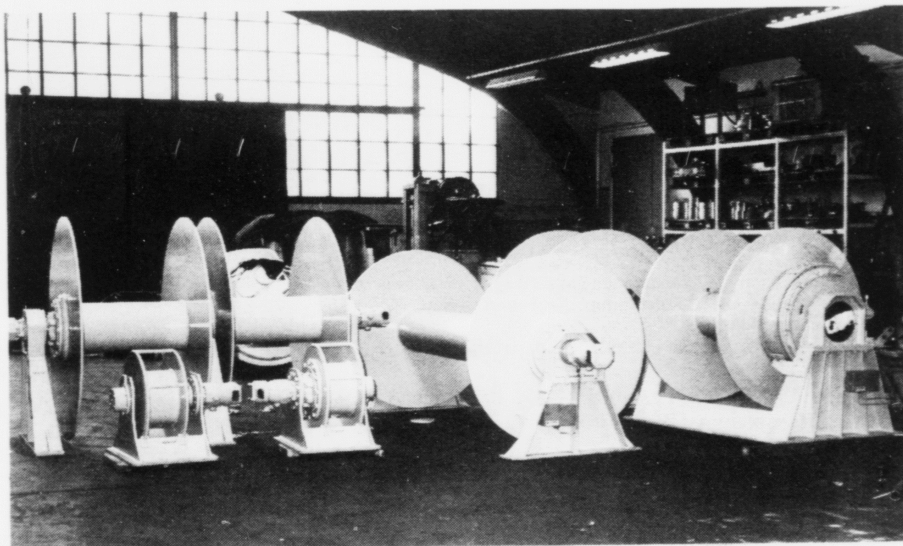

Úr Vágum til Vágs:

Føroysk trolspøl í føroysk skip!

Partur av trolútbúnaðinum, sum er gjørdur á verkstaðnum hjá Joensen & Soni í Miðvági, og sum nú skal setast umborð á trolbát á Vágs Skipasmiðju

Verkstaðurin hjá Joensen & Soni í Miðvági gjørdi herfyri sáttmála við eigararnar av teimum báðum nýggju trolbátunum, sum verða bygdur á skipasmiðjunum í Vági. Sáttmálin er upp á umleið 3 mill. kr. og fevnir hann um allan trolútbúnaðin.

Í gjár fóru tey fyrstu spølini til Vágs. Talan er um 2 trolspøl, 2 breidlaspøl, 2 gilsaspøl, eina netatrumlu og so aðra útgerð, sum hoyrir til trolútbúnaðin.

aðin.

Verkstaðurin í Miðvági hevur langar traditiónir fyri at gera trolspøl. Talan er um spøl til skip ið hava eina tógmegi, ið svarar til eini 18 tons. T. v. s. at spøl verða ikki gjørd til teir stóru trolararnar, ið royna á djúpum vatni.

Bjarni Joensen, stjóri á virkinum, sigur, at tað er hugaligt, tá føroyingar keypa útgerð til skip, sum verður gjørd í Føroyum. Hetta er nevniliga ikki so

vanligt, sum ein annars kundi ynskt sær.

Bjarni Joensen visir á, at teir á verkstaðnum eru fýrir fyri at nøkta eftirspurningin á trolspølum til skip í ávisari stódd. Oftani verður henda útgerðin tó kortini keypt í útlandinum, hóast goðskan á vágaspølunum sigst vera eins goð og tann útlandska og prisurin ikki hægri.

Vit spurdu Bjarna Joensen, hvussu tað ber til, at

føroyingar fara av landinum at keypa hesa dýru útgerð, tá hon einsvæl kann fáast til vege í Føroyum.

Til tað sigur hann, at ein orsøkin er tann, at nógvar føroysk skip verða bygd aðrastaðni, og tað hevur tianverri vist seg, at tað er torført hjá føroyskum virkum at sleppa upp í part.

— Eg haldi, at kunnu vit føroyingar lata eins goða og biliga útgerð sum eitt

nú norðmenn til føroysk skip, sum verða smíðað í Noregi. tá skuldi verið goð grund til at keypa hesa útgerð í Føroyum. Men tað visir seg kortini at vera trupult.

Bjarni Joensen visir tó á undantøk. T.d. lótu teir ta nógva trolspælutgerðina til bátarnar, sum vórðu bygdur í Pólandi í sini tíð.

Uppá fyrispurning, um teir ikki eisini ætla at gera spøl til teir stóru trolararnar, sigur Bjarni Joensen,

at teir ynskja at vera varnir. Tað er eisini eitt mark fyri, hvussu stór spøl ein kann gera á verkstaðnum í Vágum.

Trolspøluni útgera annars umleið ein triðing av samlaðu framleiðsluni á verkstaðnum í Miðvági.

jan

Báturin — ein tann mest týðandi tátturin í føroyskari menning

— Vit mugu ásanna, at føroyskur bátaídnadur smæðist ikki burtur ímillum segði Vilhelm Johannesen, landsstýrismaður m. a. tá hann setti stóru bátaframsýningina í Gundadalshøllini fríggjadagin. Hann segði:

»Fyrst av øllum skal eg takka Gundadalshøllini, ið stendur sum fyriríkari, fyri, at eg eri biðin um at seta hesa framsýning. Framsýningin, sum letur upp her í dag, umfatar bátar, fiskireiðskap og ymiska útgerð til bátar. Hetta er sostatt ein framsýning sum hevur allra størsta áhuga fyri føroyingum.

Lagna okkara hevur

altíð verið tætt knýtt at sjónum. Vit kenna øll tað gamla orðtakið, at bundin er bátleysur maður, og lýsir hetta orðatak hvussu stóran týðning báturin altíð hevur havt fyri føroyingar.

Søgan sigur okkum, at eina ferð vóru tað bert bændur og stórmenn, ið høvdu loyvi at eiga bátar. Vit vita eisini, at fjøldin av føroyingum mettu

bátsbandið sum eitt mannminkandi haft um beinið. Og satt er tað, at bátsbandið var við til at darva menningina av Føroyum í langa tíð. Bátsbandið varð sett úr gildi í 1865, og er sostatt farið í søguna. Søgan um bátsbandið er meistarliga lýst av einum av okkara mætastu rithøvundum, Heðin Brú, í skaldsøguni »Men lívið lær«.

Ein avleiðing av, at bátsbandið varð sett úr gildi og at Føroyar fingufriar handil var, at útróðurin av álvara fór at mennast. Vit mugu ásanna, at útróðurin síðani hetta hevur havt mannandi týðning fyri føroyingar og at hann í ávisum tíðarskeiðum hevur átt lívið í føroyingum, t.d. undir 1. veraldarbardaga. Sostatt hevur báturin verið ein tann mest týðandi tátturin í føroyskari menning.

Vit kunnu eisini ásanna, at fyri frittíðina hjá heilt nógvum føroyingum, er báturin eitt hitt hentasta amboðið. Tað er tí av allra størsta týðningi, at vit leggja stóran dent á trygdina. At vit hava sjó-

góðar, sterkar og væl útgerðar bátar. Í hesum sambandi loyvi eg mær at minna á, at Føroya Løgting fyri stuttum eftir uppskoti frá landsstýrinum hevur samtykt strangari reglur um bjargingarútgerð á opnum bátum.

Framsýningin her visir bæði útlandskt og føroyskt handverk og ídnað. Her kunnu vit tibetur ásanna, at føroyskur bátaídnadur ikki smæðist burtur ímillum. Júst í hesum døgum

er føroyskur bátaídnadur við at taka seg upp í fjar-skotnum landi. Eg hugsi her um samstarvið millum Marinplast í Kaldbak, danska íløgugrunnin IFU og indiskar myndugleikar og fyrirkur, um eitt menningarprojekt í India.

Við hesum orðum skal eg landsstýrisins vegna lýsa hesa bátaframsýning, ið er tann fyrsta av sinum slag, at vera sett. Samstundis skal eg ynskja Gundadalshøllini goða eyðnu við tiltakinum, segði Vilhelm Johannesen.